

Förvaltning/Enhet
Välfärd, Regionala utvecklingsförvaltningen
Namn
Sofia Ekman, Maria Boman, Jeanette Källstad

Datum
2023-05-15

LÄNSGEMENSAMMA ÖVERENSKOMMELSER

Sammanfattning

En länsgemensam överenskommelse om samverkan för barns och ungas hälsa är framtagen och beslutad av regionstyrelsen och länets kommuner under 2022/2023. Överenskommelsen följs upp årligen och en skriftlig redovisning av resultatet 2022 bifogas Strategisk regional beredning.

En länsgemensam överenskommelse för samverkan om vuxnas psykiska ohälsa är under framtagande. Strategisk regional beredning får ta del av processen för framtagandet av överenskommelsen.

Beskrivning av ärendet

Enligt Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen ska socialtjänsten och hälso- och sjukvården ingå överenskommelser om samarbete för personer med psykisk funktionsnedsättning, personer med beroendeproblematik samt för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. En länsgemensam överenskommelse om samverkan för barns och ungas hälsa är framtagen och beslutad av regionstyrelsen och länets kommuner under 2022/2023. En länsgemensam överenskommelse för samverkan om vuxnas psykiska ohälsa är under framtagande. Dessa två överenskommelser ersätter nedan fyra överenskommelser

- Överenskommelse om hälsoundersökning, tandhälsoundersökning och läkarundersökning för barn som placeras utanför hemmet. (2018)
- Samverkan kring barn och unga med psykisk funktionsnedsättning och/eller sammansatt social och psykiatrisk problematik (2018)
- Överenskommelse mellan Region Västmanland och kommunerna i Västmanland om samverkan kring vuxna personer med psykisk sjukdom/funktionsnedsättning (2018)
- Samverkan kring personer med missbruk, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel eller dopningsmedel. (2018)

Dessa två nya överenskommelser syftar till att stärka samverkan mellan huvudmännen i frågor som rör barn och ungas hälsa samt vuxnas psykiska ohälsa. Överenskommelserna beskriver ansvarsfördelning mellan huvudmännen samt struktur för samverkan. Mål och indikatorer är framtagna och ska följas upp årligen.

Struktur för samverkan

I båda överenskommelserna beskrivs strukturen för samverkan utifrån tre nivåer; regional samverkan, lokal samverkan och samverkan på individnivå. Västmanlands län delas upp i fyra länsdelar och utifrån dessa länsdelar beskrivs hur lokal samverkan ska ske mellan hälso- och sjukvården samt länets kommuner. Överenskommelsen

beskriver även kopplingen mellan den lokala samverkan, regionala samverkan på chefsnivå samt berörda politiska samverkansforum.

Process för framtagande av länsgemensam överenskommelse för samverkan om vuxnas psykiska ohälsa

Överenskommelsen tas fram av Region Västmanland, verksamheten Valfärd, tillsammans med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, representanter från socialförvaltning i länets kommuner och NSPH-V (Nationell samverkan för psykisk hälsa-Västmanland). Samverkan har skett med ytterligare verksamheter inom kommun och regionen, samt Länsstyrelsen, Statens institutionsstyrelse, Kriminalvården.

I samråd med Chefsforum (socialchefer och utsedda chefer från hälso- och sjukvårdens ledning) tillsattes en styrgrupp, en arbetsgrupp och en referensgrupp med representanter från berörda verksamheter. Arbetet påbörjades 2022. Utöver arbete i de särskilt tillsatta grupperna har förankring och dialog skett fortlöpande i berörda regionala forum/nätverk.

Överenskommelsen beslutas och undertecknas av länets kommuner samt Region Västmanland. Överenskommelsen kommer att gå ut på remiss, juli-september. I oktober planeras ärendet tas upp för beslut i Strategisk regional beredning som då föreslås rekommendera kommunstyrelserna i länet samt regionstyrelsen att anta överenskommelsen.

Uppföljning av Länsgemensam överenskommelse om samverkan för barns och ungas hälsa

Länsgemensam överenskommelse om samverkan för barns och ungas hälsa har nedanstående tre övergripande mål som strävar efter stärkt samverkan på olika nivåer; individnivå, lokal nivå och regional nivå. Till respektive mål finns indikatorer och mätetal framtagna.

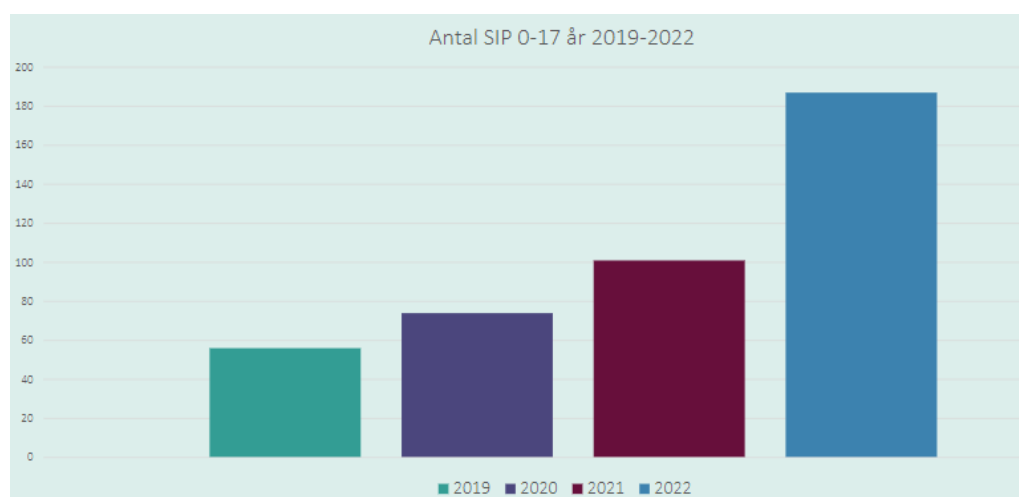
1. Att aktörer som möter barn och unga tar ansvar för att uppmärksamma barnets psykiska, fysiska och orala hälsa och ser till att stöd och insatser samordnas.
2. Att aktörer som omfattas av överenskommelsen har en regelbunden och välfungerande samverkan på lokal nivå.
3. Att länet har en välfungerande ledning, styrning och struktur för samverkansfrågor med tydliga kopplingar mellan den lokala och regionala nivån.

Resultat kopplat till indikatorer och mätetal för mål 1 har tagits fram och analyserats i länets lokala ledningsgrupper för samverkan kring barn och unga (BUS-grupper) och i Chefsforum barn och unga. I bilaga 1 finns en sammanfattning av uppföljning 2022.

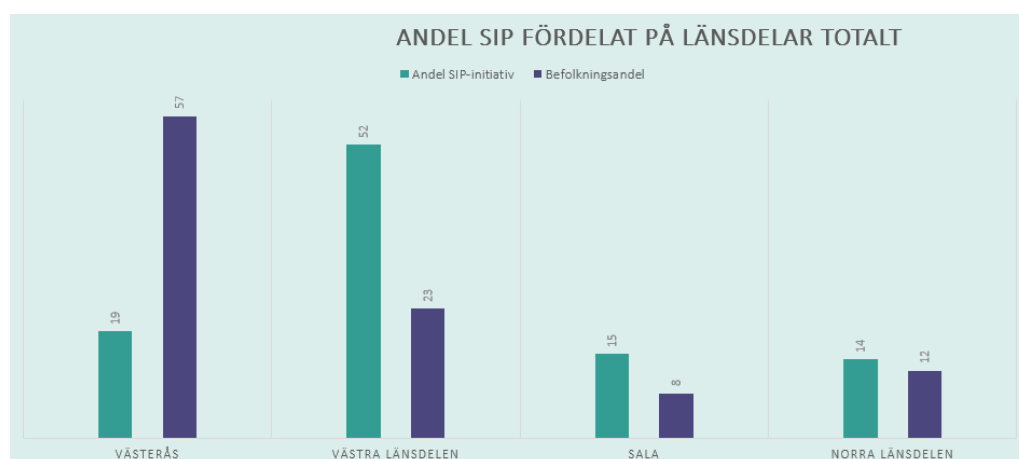
BILAGA 1 – RESULTAT OCH UPPFÖLJNING 2022

Länsgemensam överenskommelse om samverkan för barns och ungas hälsa och den nya strukturen för samverkan på lokal och regional nivå togs i bruk först i slutet av 2022. Därmed har endast mål 1, som strävar efter stärkt samverkan på individnivå, kunnat följas upp för 2022. Resultat kopplat till indikatorer och mätetal för mål 1 har tagits fram och analyserats i länets lokala ledningsgrupper för samverkan kring barn och unga (BUS-grupper) och i Chefsforum barn och unga. Här följer en sammanfattning av resultatet av mål 1 och dess fyra indikatorer.

Indikator 1 – Samtliga berörda verksamheter erbjuder barn och unga i behov av samordnade insatser en samordnad individuell planering, SIP

Bilden visar antal SIP för barn i åldrarna 0–17 år under åren 2019 - 2022

Bilden visar andel SIP fördelat på länsdelar i relation till befolkningsandelen

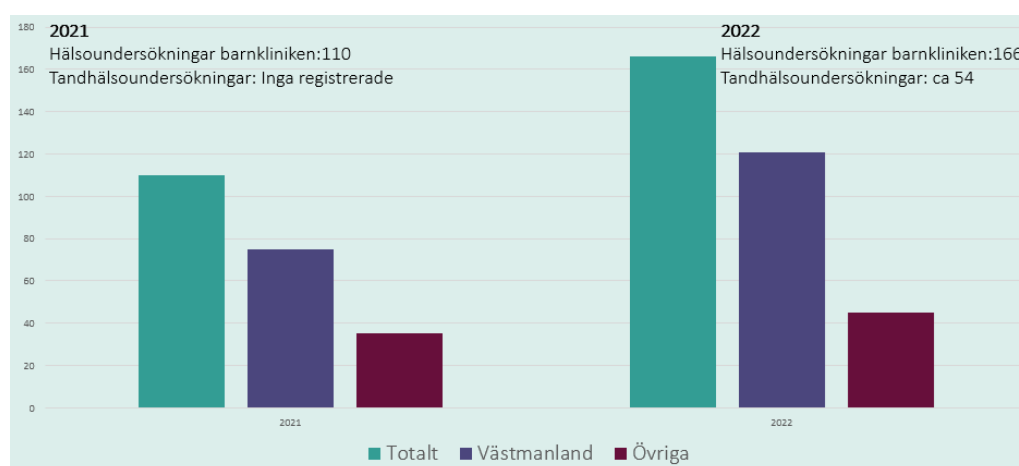
Slutsatser, indikator 1:

Antalet SIP för barn och unga har ökat de senaste åren. Det finns variationer i länet, vissa verksamheter och vissa länsdelar använder SIP i större utsträckning än andra.

Samtliga verksamheter deltar i SIP, även om man initierar få SIP:ar så kan man ha deltagit i många möten. Majoriteten av barn som får en SIP är 14–17 år. I och med den nya samverkansöverenskommelsen så kan förskola och skola initiera SIP vilket kan visa sig gynna tidig upptäckt och tidiga insatser. Vissa kommunala skolhuvudmän har tillgång till Cosmic Link som tekniskt verktyg i SIP-processen medan andra kommuner har valt att avvakta. Cosmic Link i skolan tycks vara en framgångsfaktor för SIP-arbetet.

Flera verksamheter har behov av ett omtag i att implementera rutinerna kring SIP. En satsning på utbildningar pågår under 2023. Vid analysen framkom att framgångsfaktorer kan vara att satsa på en vidareutveckling av SIP-arbetet. Ett exempel på en pågående satsning är Västra Mälardalens samordningsförbund som har en gemensam SIP-koordinator.

Indikator 2 – Antalet hälsoundersökningar av psykisk, fysisk och oral hälsa, för placerade barn ökar i länet

Antal hälsoundersökningar av placerade barn fördelat på barnets folkbokföringslän 2021 - 2022

Slutsatser, indikator 2:

Antal hälsoundersökningar för placerade barn ökar i länet. Ca 50 % av barn som placerats det senaste året har fått någon form av hälsoundersökning. Orala hälsoundersökningar ökar och i fyra av länets kommuner så är nästan samtliga hälsoundersökningar kompletta. Drygt 30 % av placerade barn i länet kan ha behov av att bli hälsoundersökta trots att de inte har fått någon hälsoundersökning. Det finns inga könsskillnader i statistiken.

Utvecklingsbehov som identifierats är att förbättra rutiner för att tillse att alla barn och unga i behov av hälsoundersökningar tas om hand, samt att rutiner för att följa statistiken avseende olika typer av hälsoundersökningar förbättras. Särskilda brister finns avseende hälsoundersökningar av psykisk hälsa samt hälsoundersökningar för unga vuxna, 18–22 år.

Indikator 3 och 4

- Barn och unga i behov av samordnade insatser upplever att de får ett gott bemötande samt att de ges möjlighet till medverkan och inflytande i den egna processen.
- Barn och unga i behov av samordnade insatser upplever att det är tydligt vem som gör vad och vet vem/vilka som samordnar deras insatser.

Indikator 3 och 4 har inte kunnat följas upp 2022. Under 2023 planeras uppföljning via fokusgrupper med barn, ungdomar och vårdnadshavare.